

**Diagnoza
lokalnych problemów społecznych
w Powiecie Ostrowieckim
w 2025 r.**

(raport z badań ankietowych)

Spis treści

I Wprowadzenie – cel badania, metodologia, grupa badana	3
II Badanie dorosłych mieszkańców Powiatu.....	4
II 1. Grupa badana	4
II 2. Ocena istotności problemów w środowisku lokalnym i własnej sytuacji.....	5
II 3. Uzależnienia – zagadnienia ogólne.....	8
II 4. Przemoc a wychowanie	9
II 5. Kultura i usługi społeczne	13
II 6. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnością	16
II 7. Praca i źródła utrzymania	18
III Pracownicy instytucji pomocy społecznej	21
III 1. Grupa badana	21
III 2. Problemy społeczne w środowisku lokalnym	21
III 3. Profilaktyka uzależnień	25
III 4. Usługi społeczne	26
III 5. Wypalenie zawodowe.....	27
IV Podsumowanie	27
IV 1. dorośli mieszkańcy	27
IV 2. Pracownicy instytucji pomocy społecznej.....	28
V Rekomendowane działania	28
Spis wykresów i tabel	30

I WPROWADZENIE – CEL BADANIA, METODOLOGIA, GRUPA BADANA

Celem niniejszego raportu jest przedstawienie wyników analizy lokalnych problemów społecznych na terenie Powiatu Ostrowieckiego występujących w roku 2025. Diagnoza powstała na zamówienie i we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Raport zawiera opis wyników badań ankietowych, które zostały przeprowadzone na początku 2025 r., a miały na celu zidentyfikowanie występowania i skali problemów społecznych na terenie Powiatu Ostrowieckiego, obejmujących w szczególności:

- ocenę istotności i skali występowania na terenie powiatu poszczególnych problemów społecznych,
- zagadnienia związane ze stosowaniem substancji psychoaktywnych, takich jak alkohol i narkotyki,
- zagadnienia związane z uzależnieniem od papierosów,
- zagadnienia związane z przemocą domową, w tym przekonania dotyczące modelu wychowania dzieci i młodzieży w kontekście stosowania kar fizycznych,
- ocenę sytuacji życiowej i stanu usług społecznych,
- ocenę sytuacji seniorów i osób z niepełnosprawnością.

Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych wśród losowo dobranych przedstawicieli dwóch grup reprezentujących lokalne środowiska społeczne. Odpowiedzi na pytania udzielili:

- dorośli mieszkańcy (757 osób),
- pracownicy instytucji pomocy społecznej z terenu powiatu (789 osób).

Badania były przeprowadzone przy użyciu internetowego narzędzia badawcze CORIGO. Jest to program pozytywnie zaopiniowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji, który pozwala na efektywne badanie postaw respondentów. Forma ankiety internetowej (metoda CAWI - *Computer Assisted Web Interviews*) pozwala na upewnienie się, że wszystkie pytania zostaną wypełnione.

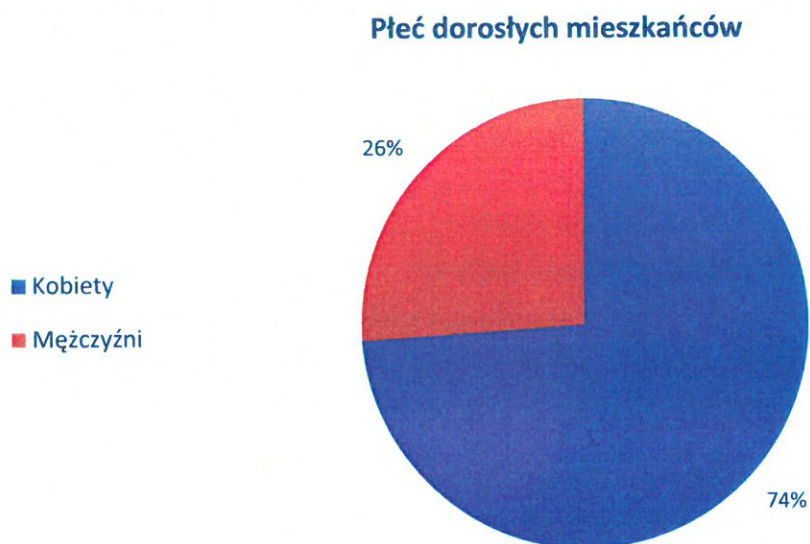
II BADANIE DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW POWIATU

II 1. GRUPA BADANA

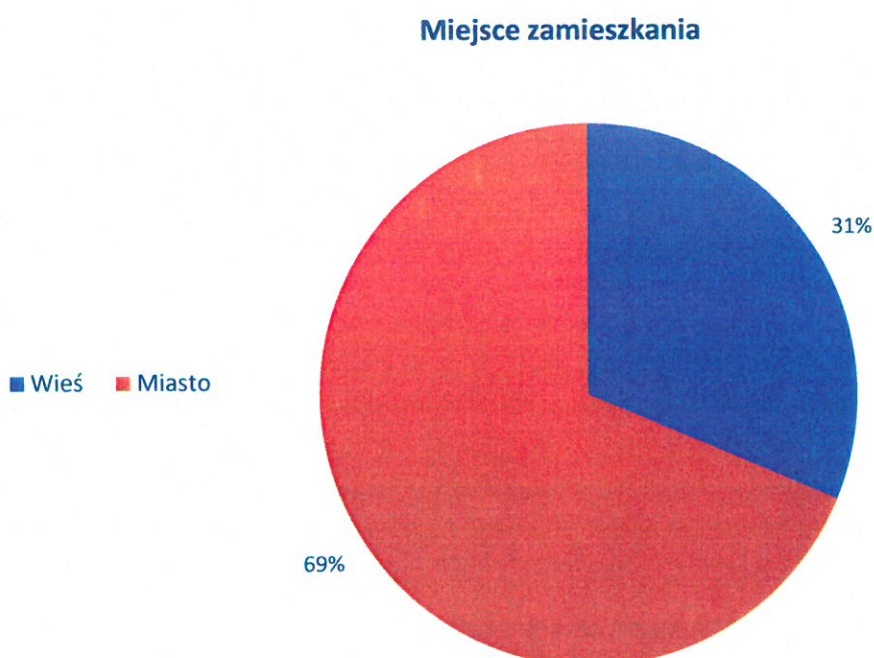
W badaniu wzięło udział 757 pełnoletnich mieszkańców powiatu ostrowieckiego, ich średni wiek wyniósł 59 lat. W grupie badanej przeważają kobiety (74%) oraz mieszkańcy miast (69%).

Ponad połowa (55%) badanych deklaruje wykształcenia wyższe, 28% średnie, 12% zasadnicze zawodowe, a pozostałe łącznie 5% podstawowe lub niepełne podstawowe.

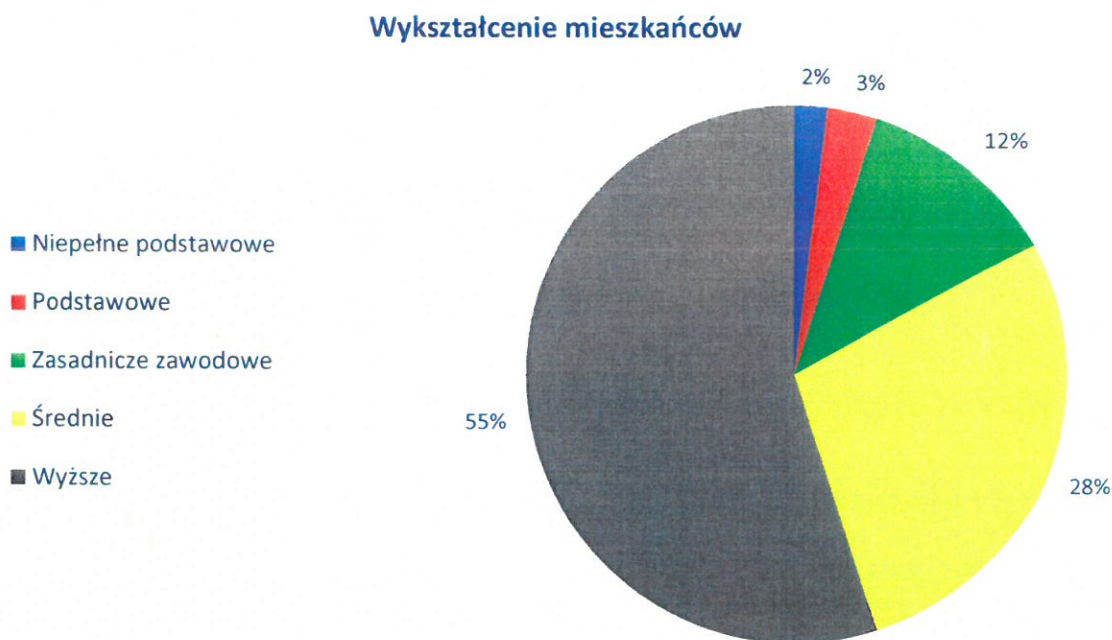
Wykres 1. Płeć ankietowanych dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego

Wykres 2. Miejsce zamieszkania dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego

Wykres 3. Wykształcenie dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego

II 2. OCENA ISTOTNOŚCI PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU LOKALNYM I WŁASNEJ SYTUACJI

Na początek zadano respondentom pytanie o ocenę skali istotności poszczególnych problemów w ich środowisku lokalnym.

Jako główny problem mieszkańcy ocenili na równi długotrwałe choroby (tak twierdzi łącznie 70%¹ z nich, w tym 28% uważa to za problem bardzo istotny, a 42% za raczej istotny) oraz **uzależnienie od alkoholu** (również zdaniem 70%, w tym 30% uważa to za problem bardzo istotny, a 40% za raczej istotny).

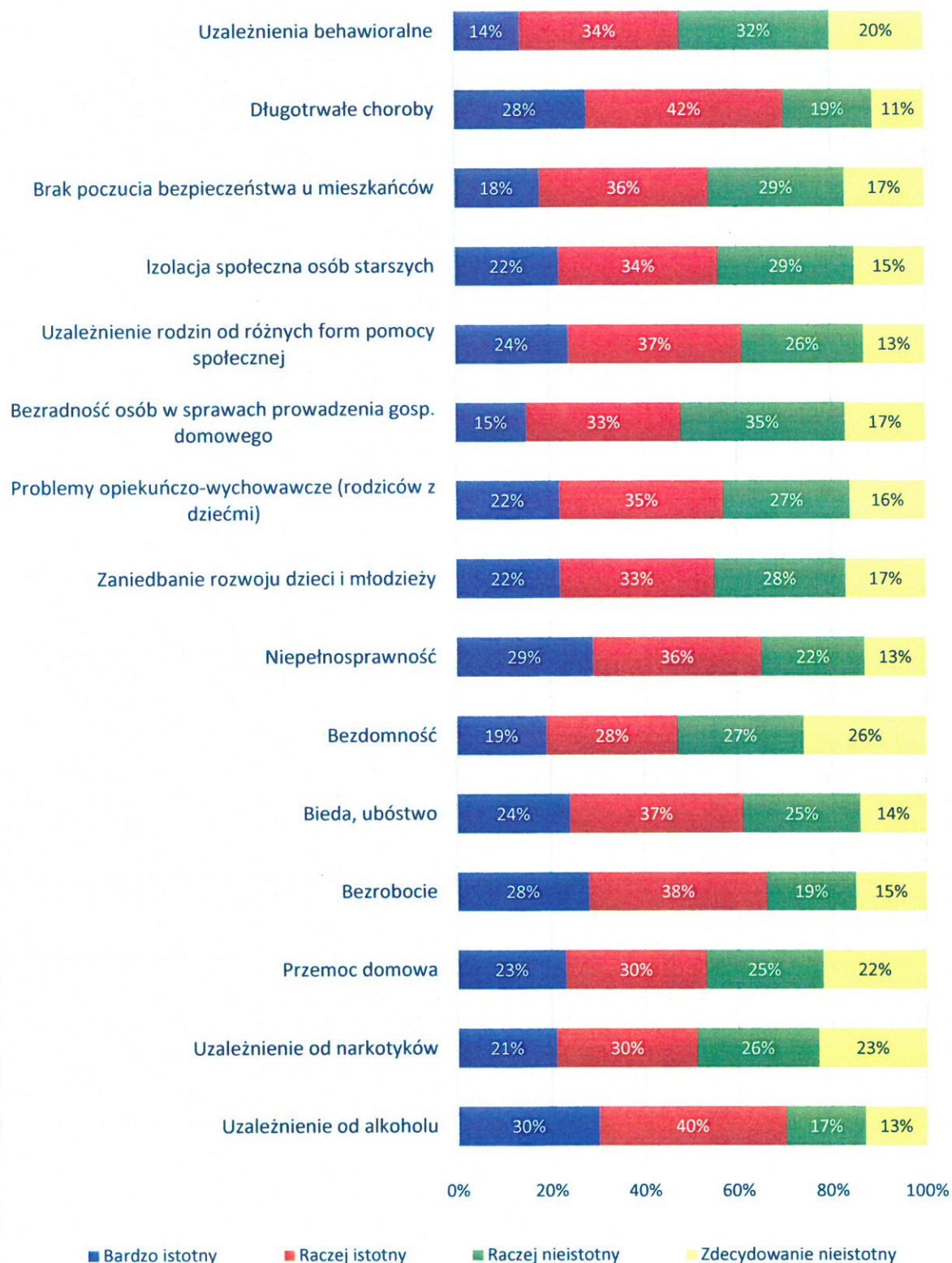
Na drugim miejscu znalazło się bezrobocie – zdaniem 28% ankietowanych to problem bardzo istotny, a 38% raczej istotny, co daje w sumie 66%.

Z drugiej strony za najmniej istotny problem w środowisku lokalnym uznano **bezdomność** (łącznie 47%).

¹ Dla bardziej wyraźnego przedstawienia uzyskanych danych zsumowano te zbliżone do siebie odpowiedzi.

Wykres 4. Istotne problemy w środowisku lokalnym

Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?

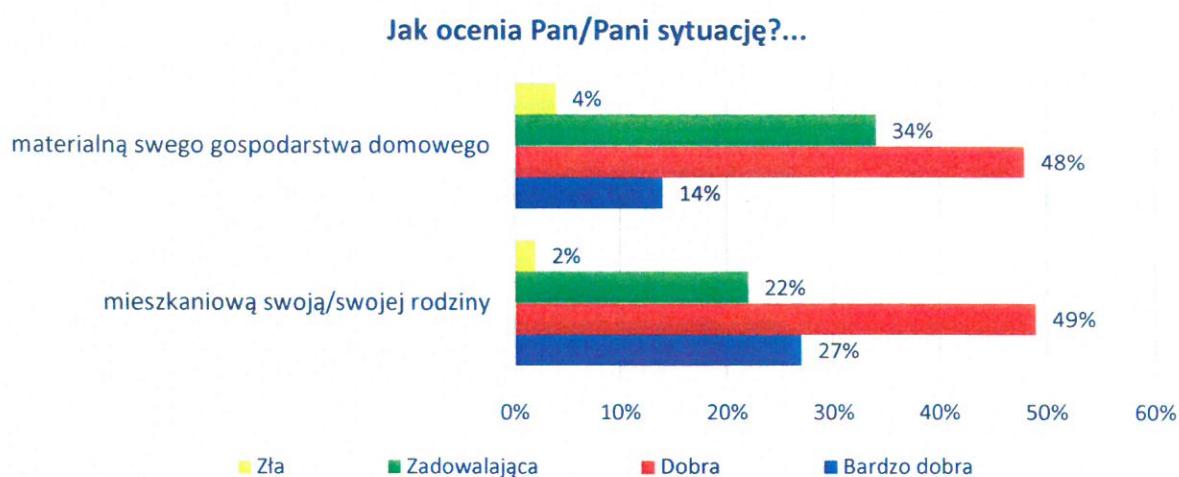

Mieszkańcy bardzo pozytywnie oceniają swój sytuację materialną i mieszkaniową.

Łącznie 62% ocenia sytuację materialną gospodarstwa domowego jako dobrą lub wręcz bardzo dobrą, 34% jako zadowalającą, a jedynie pozostałe 4% uważa ją za złą.

Jeszcze lepiej mieszkańcy oceniają sytuację mieszkaniową – łącznie 76% ocenia ją jako dobrą lub wręcz bardzo dobrą, 22% jako zadowalającą, a jedynie pozostałe 2% uważa ją za złą.

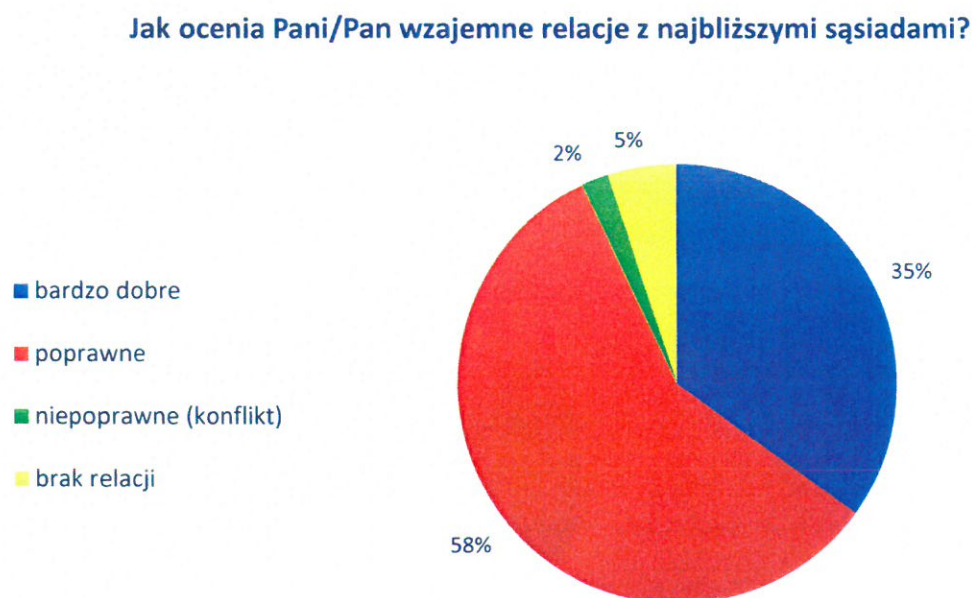
Wykres 5. Ocena swojej sytuacji materialnej i mieszkaniowej

Ponad połowa (58%) badanych ocenia swoje relacje z najbliższymi sąsiadami jako poprawne, a 35% wręcz jako bardzo dobre, co daje łącznie 93% respondentów zadowolonych ze swoich kontaktów sąsiedzkich.

Pozostałe 5% podaje, że nie ma takich relacji, a 2% wskazuje na konflikt.

Wykres 6. Relacje z sąsiadami

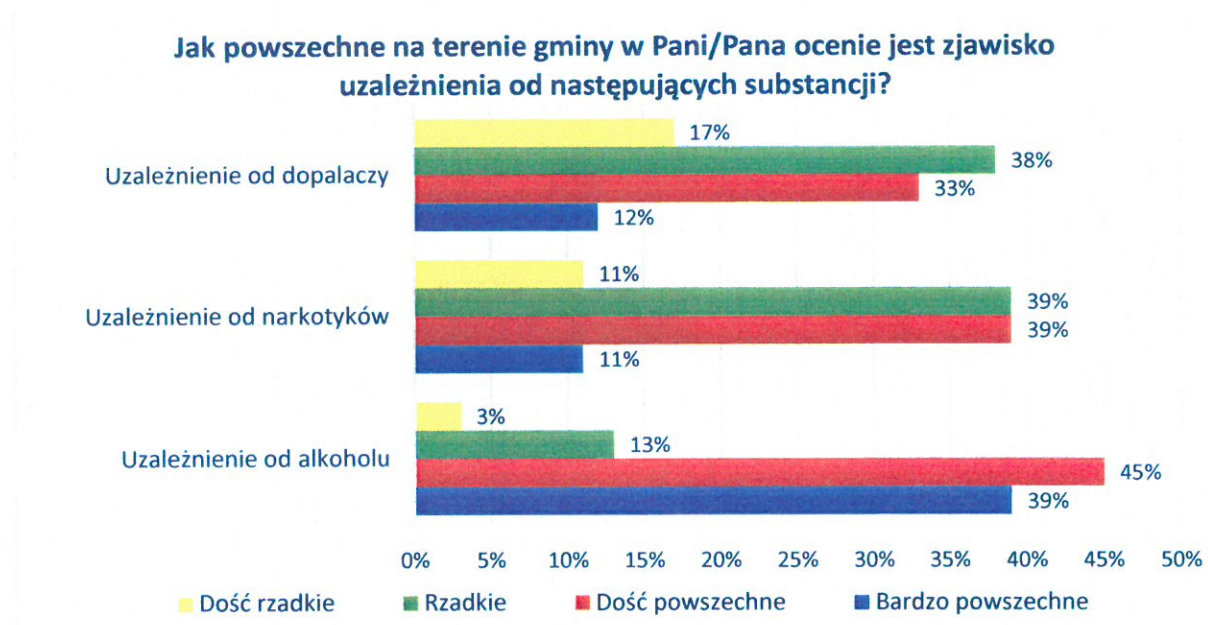

II 3. UZALEŻNIENIA – ZAGADNIENIA OGÓLNE

Zdaniem mieszkańców najbardziej rozpowszechniony rodzaj uzależnienia od substancji w powiecie to alkoholizm – tak podaje łącznie 84% badanych (w tym 45%, że jest to zjawisko dość powszechne, a 39%, że bardzo powszechne).

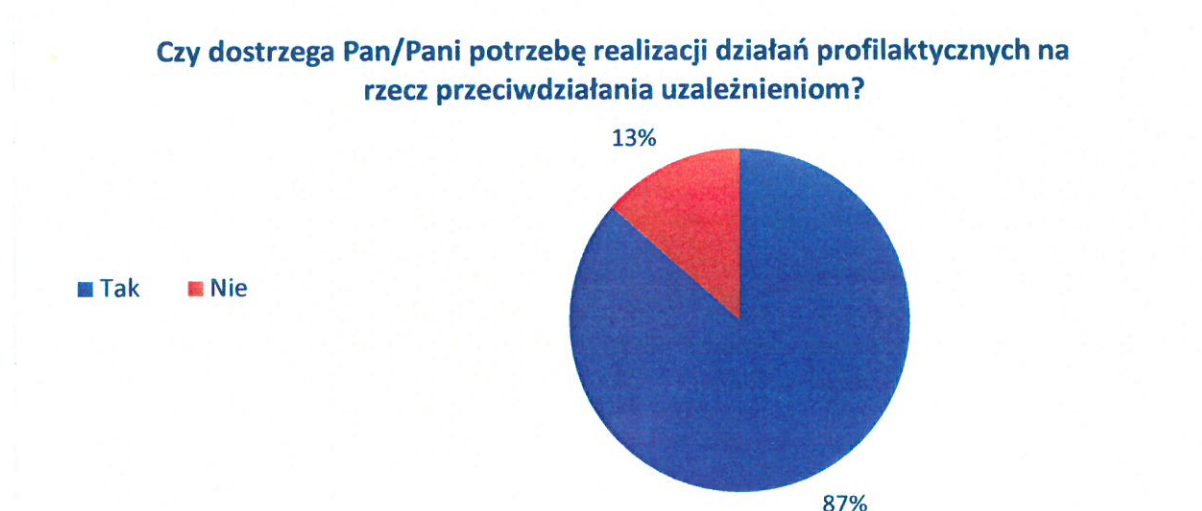
Dla porównania na drugim miejscu znalazło się uzależnienie od narkotyków (łącznie 50%) i dopalaczy (łącznie 45%).

Wykres 7. Powszechność uzależnień w środowisku lokalnym

Mieszkańcy w przeważającej większości (87%) są przekonani o potrzebie realizowania działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

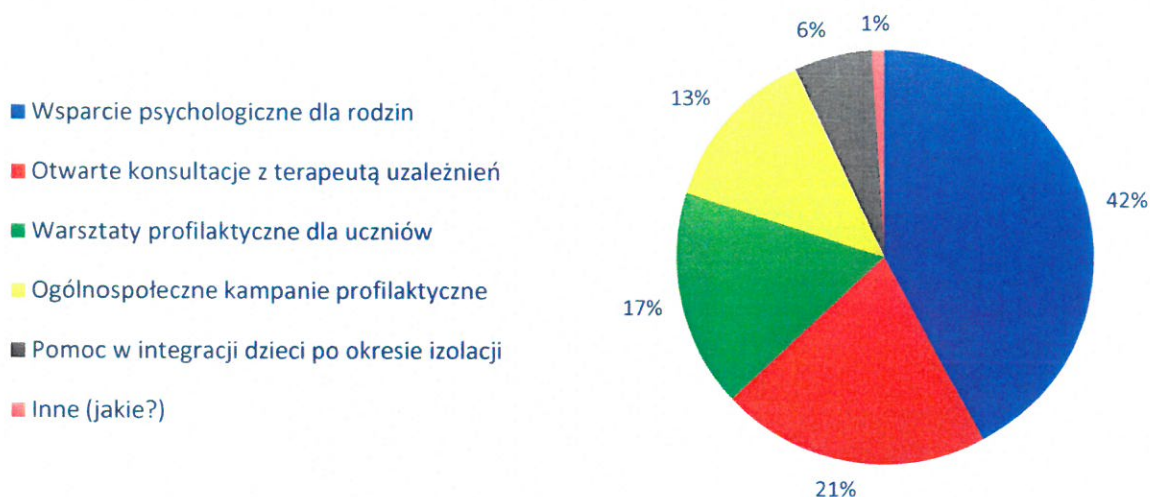
Wykres 8. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

Największa grupa badanych wskazała na potrzebę zapewnienia wsparcia psychologicznego dla rodzin (42%), drugi w kolejności najbardziej potrzebny rodzaj działań profilaktycznych to otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (21%), a trzecie to warsztaty profilaktyczne dla uczniów (17%).

Wykres 9. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom

Jakie działania są najbardziej potrzebne?

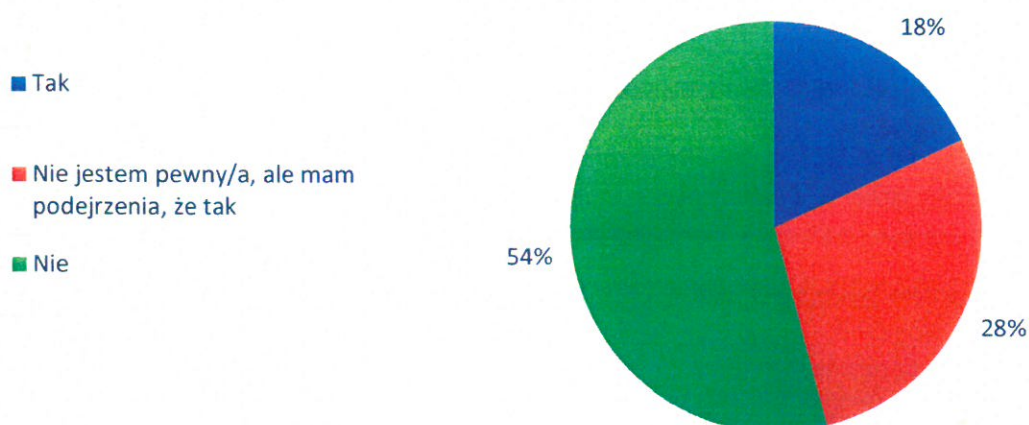

II 4. PRZEMOC A WYCHOWANIE

Ponad połowa (54%) ankietowanych podaje, że nie zna nikogo, kto doświadcza przemocy domowej. Natomiast 18% zna takie osoby, a pozostałe 28% nie jest pewna, ale ma takie podejrzenia.

Wykres 10. Znajomość osób doświadczających przemocy domowej

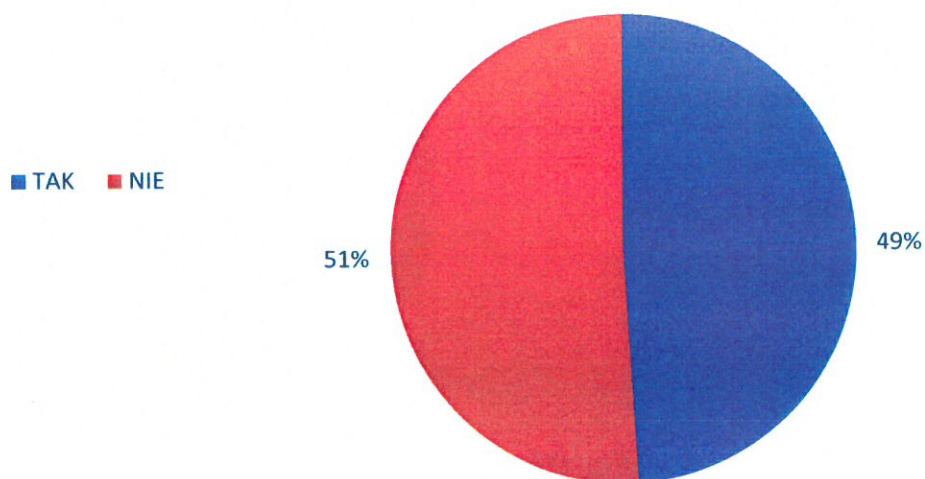
Czy w Pana/Pani otoczeniu są osoby (znane osobiście lub „ze słyszenia”) doświadczające przemocy domowej?

Nieznaczenie ponad połowa (51%) badanych podaje, że nie zna miejsc, w których może uzyskać pomoc osoba doświadczająca przemocy odmowej.

Wykres 11. Znajomość miejsc, w których może uzyskać pomoc ofiara przemocy

Czy wie Pan/Pani, gdzie może uzyskać pomoc osoba doświadczająca przemocy w Pana/Pani rejonie zamieszkania?

Na poniższym wykresie przedstawiono odpowiedzi na pytania, których celem jest zdiagnozowanie postaw mieszkańców na temat różnych opinii i stereotypów dotyczących przemocy domowej.

„Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych” – z takim poglądem nie zgadza się łącznie 89%² badanych.

Więcej, bo 91% badanych, nie podziela poglądu, że **„przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary”**.

W sumie 89% badanych odrzuca pogląd, że **„przemoc domowa to prywatna sprawa i nikt nie powinien się wtrącać”**.

Zdaniem łącznie 93% ankietowanych **„osobą doznającą przemocy może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna”**.

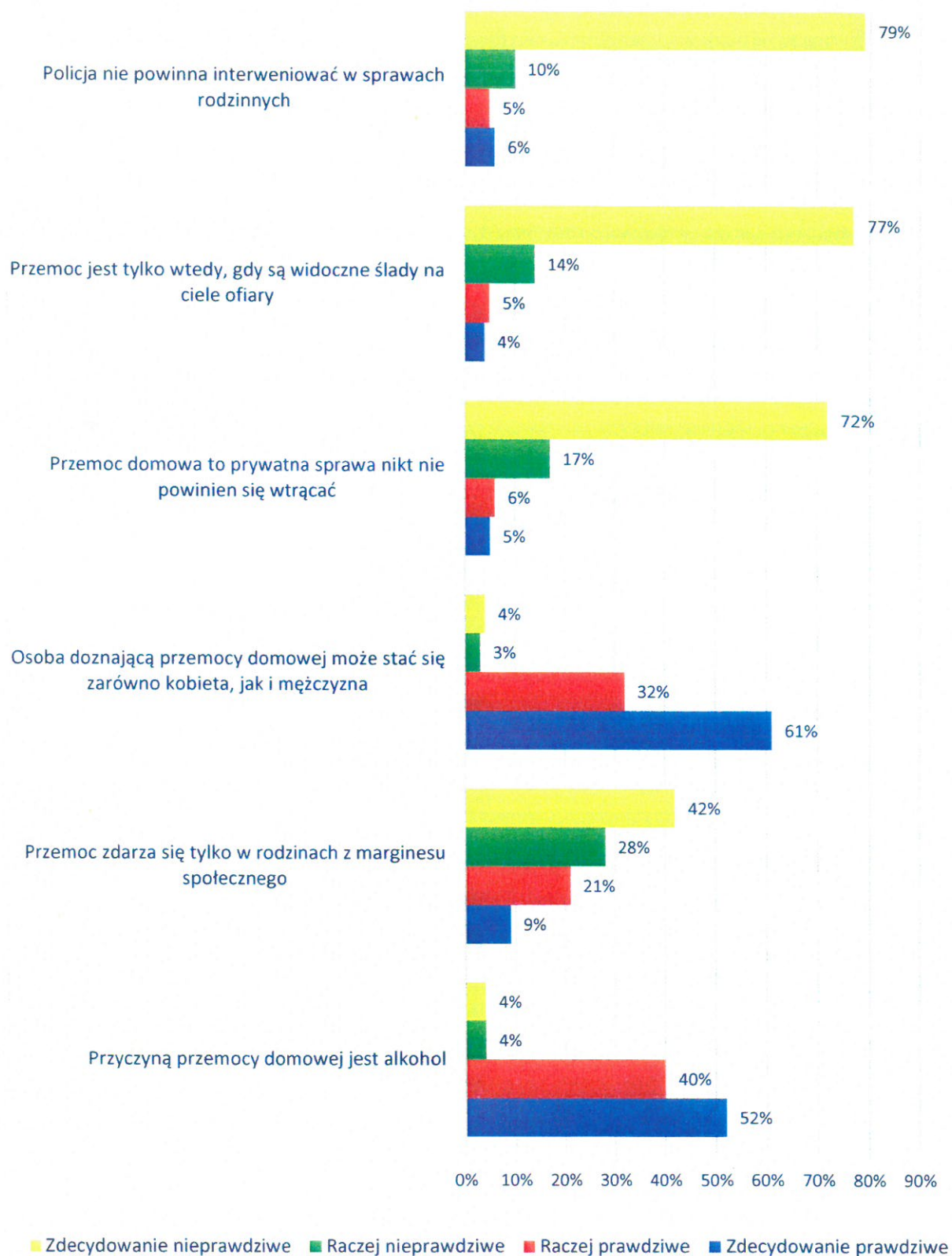
„Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego” – w ocenie 70% badanych ten stereotyp nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości.

W odczuciu łącznie 92% **„przyczyną przemocy domowej jest alkohol”**.

² Dla lepszego zobrazowania tendencji połączono zbliżone do siebie opcje odpowiedzi czyli „zdecydowanie nieprawdziwe” i „raczej nieprawdziwe”, natomiast z drugiej strony połączono „raczej prawdziwe” oraz „zdecydowanie prawdziwe”.

Wykres 12. Przekonania mieszkańców na temat przemocy domowej

Czy uważa Pan/Pani poniższe twierdzenia za prawdziwe?

Na poniższym wykresie przedstawiono odpowiedzi na pytania, których celem jest zdiagnozowanie postaw mieszkańców na temat metod wychowywania dzieci.

Zdaniem łącznie 77%³ badanych „bicie dziecka jest oznaką bezradności rodziców”.

Więcej, bo 80% ankietowanych nie podziela opinii, że „łagodne kary fizyczne nie są przemocą w rodzinie”.

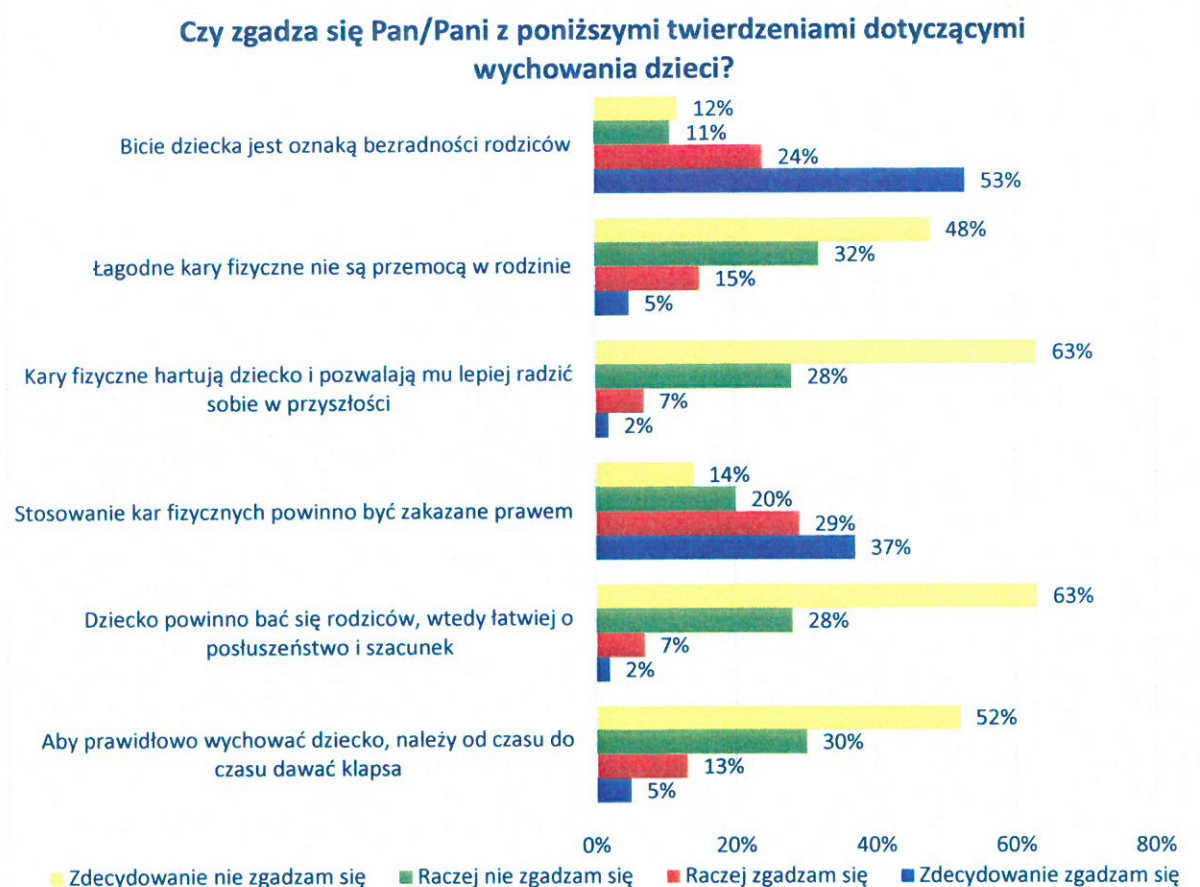
Mieszkańcy niemal jednogłośnie (91%) odrzucają pogląd, że „kary fizyczne hartują dziecko i pomagają mu lepiej radzić sobie w przyszłości”.

Zdaniem 66% respondentów „stosowanie kar fizycznych powinno być zakazane prawem”, co oznacza, że pozostałe łącznie 34% popiera stosowanie kar fizycznych.

„Dziecko powinno bać się rodziców, wtedy łatwiej o posłuszeństwo i szacunek” – tego stereotypu nie podziela w sumie 91% badanych.

„Aby prawidłowo wychowywać dziecko, należy od czasu do czasu dawać mu klapsa” – z taką postawą wychowawczą nie zgadza się z kolei 82% badanych.

Wykres 13. Przekonania mieszkańców na temat wychowywania dzieci

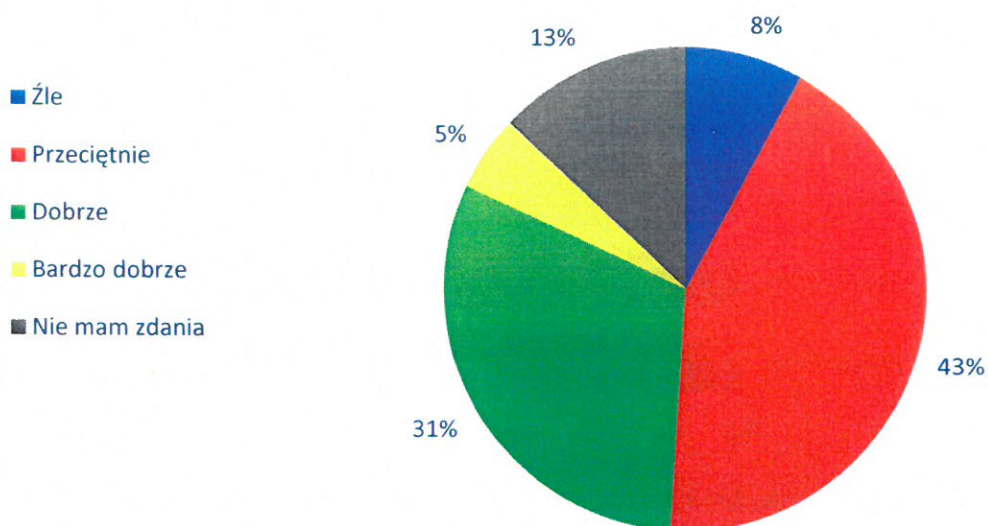
³ Dla lepszego zobrazowania tendencji połączono zbliżone do siebie opcje odpowiedzi czyli „zdecydowanie zgadzam się” i „raczej zgadzam się”, natomiast z drugiej strony połączono „raczej nie zgadzam się” oraz „zdecydowanie nie zgadzam się”.

II 5. KULTURA I USŁUGI SPOŁECZNE

Największa część mieszkańców (43%) ocenia jako przeciętną współpracę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. Zdaniem 36% ta współpraca układa się dobrze lub bardzo dobrze, a 8% źle. Pozostałe 13% nie ma zdania na ten temat.

Wykres 14. Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi

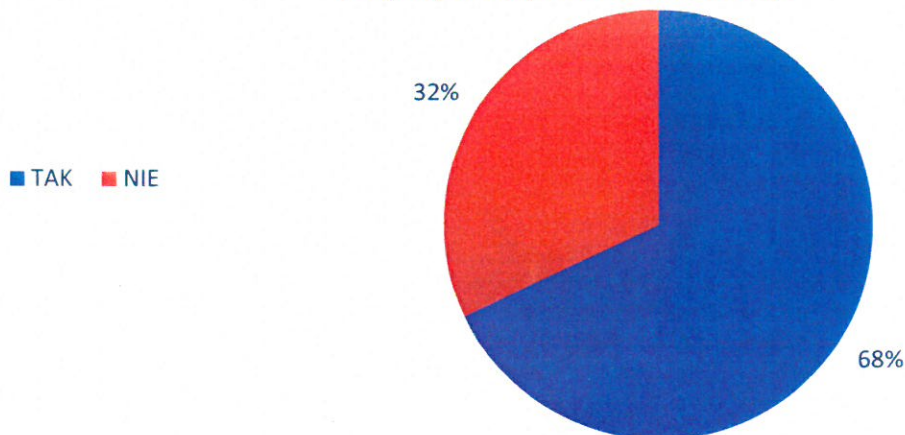
Jak ocenia Pani/Pan współpracę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi?

Mieszkańcy w większości (68%) deklarują udział w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie powiatu.

Wykres 15. Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie powiatu

Czy w ciągu ostatniego roku uczestniczył(a) Pani/Pan w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie powiatu (np. dożynki, uroczystości rocznicowe)?

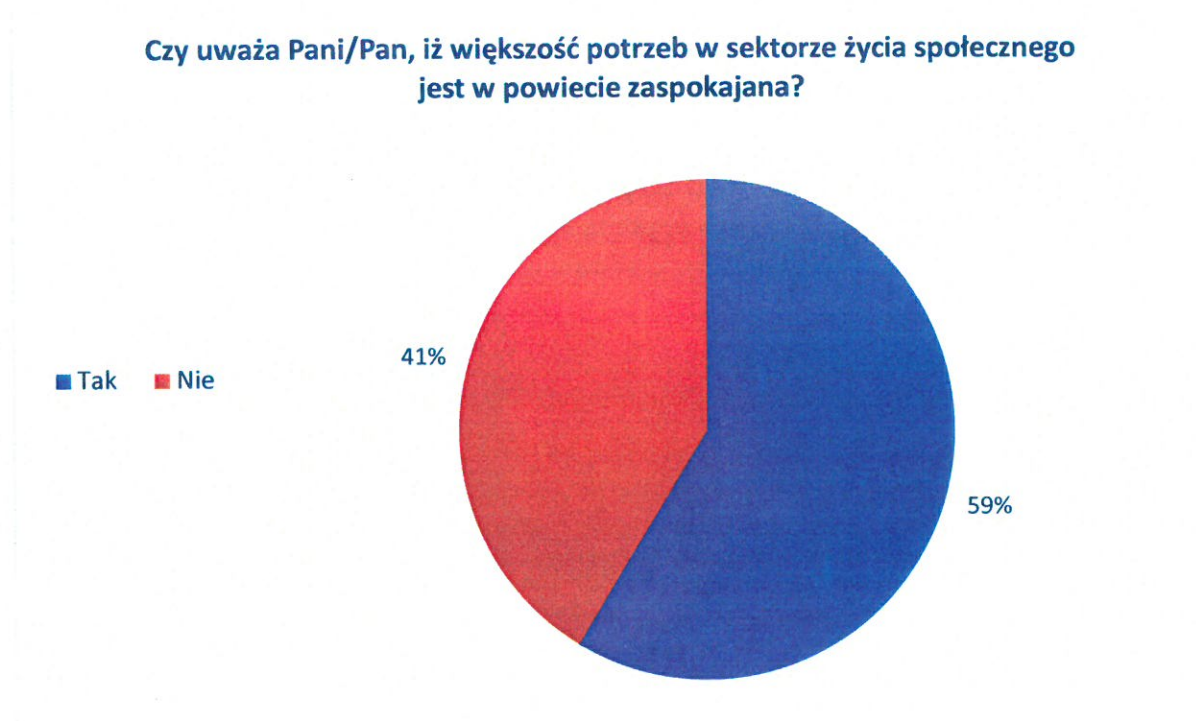
Ci z respondentów, którzy nie brali udziału w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie powiatu, najczęściej uzasadniają to brakiem wolnego czasu (44% osób) lub brakiem zainteresowania (42%).

Wykres 16. Przyczyna nieuczestniczenia w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych

Większość ankietowanych ocenia, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego w powiecie jest zaspokajana (59%).

Wykres 17. Zaspokajanie większości potrzeb w sektorze życia społecznego w powiecie

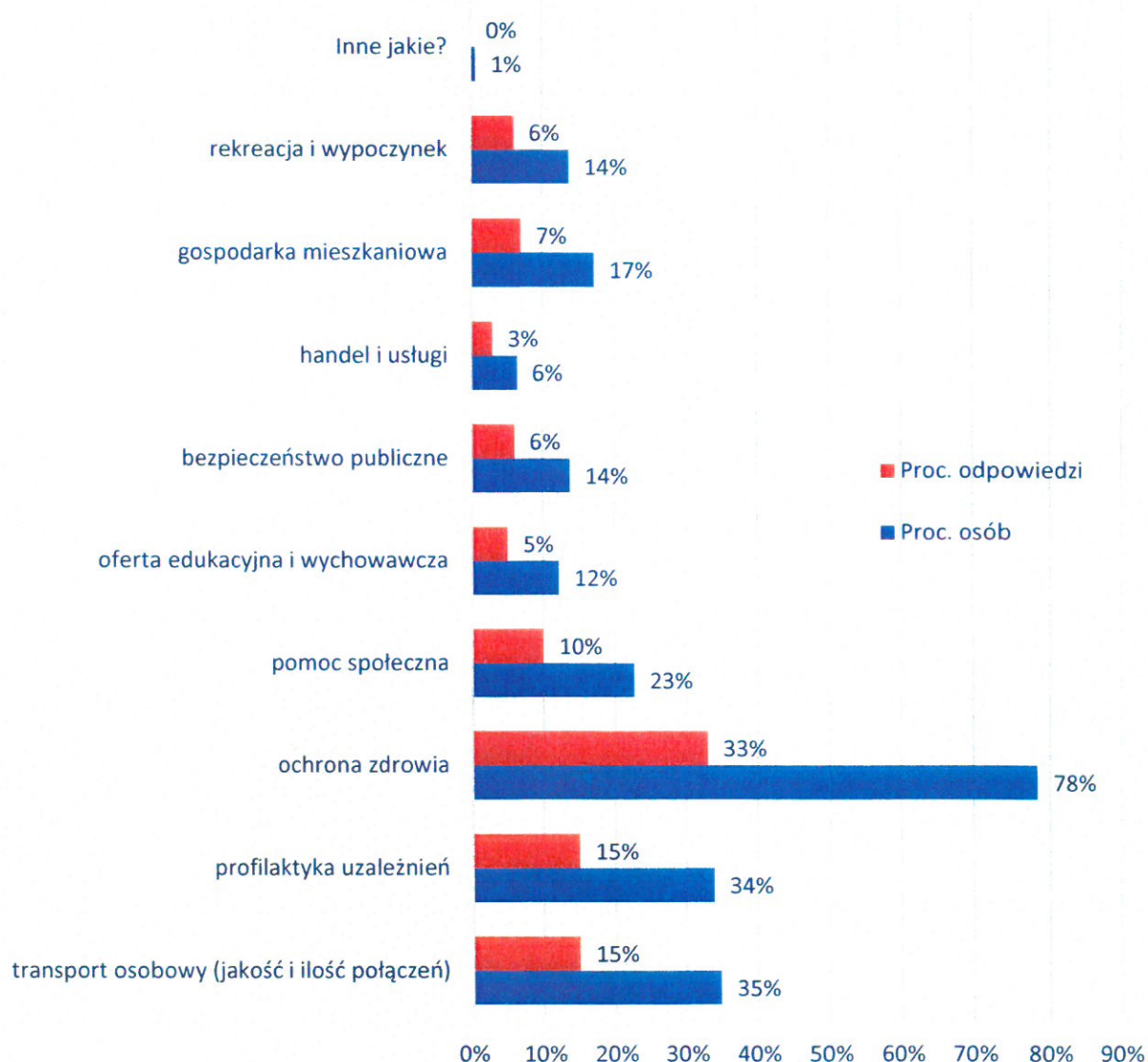

Spośród usług społecznych, które zdaniem mieszkańców wymagają większej uwagi władz powiatowych, na pierwszy plan zdecydowanie wybija się poprawa stanu ochrony zdrowia (na to wskazuje 33% udzielonych odpowiedzi i 78% ogółu respondentów).

Dla porównania na drugim miejscu znalazła się poprawa stanu transportu osobowego, na co wskazano w 15% odpowiedzi i 35% ogółu ankietowanych.

Wykres 18. Lista usług społecznych, które wymagają większej uwagi władz powiatowych

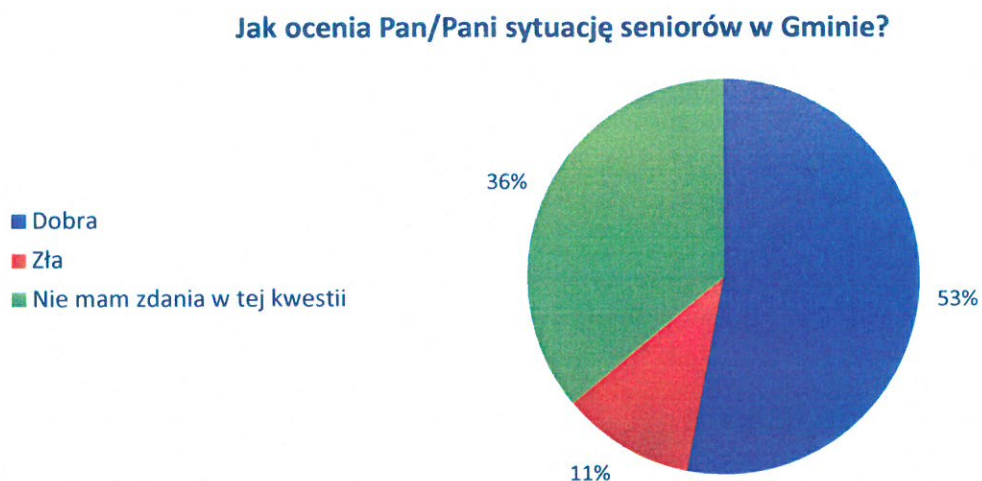
Proszę wybrać spośród listy grup usług społecznych te, które w Pani/Pana ocenie wymagają większej uwagi: (wielokrotne odpowiedzi)

II 6. SENIORZY I OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

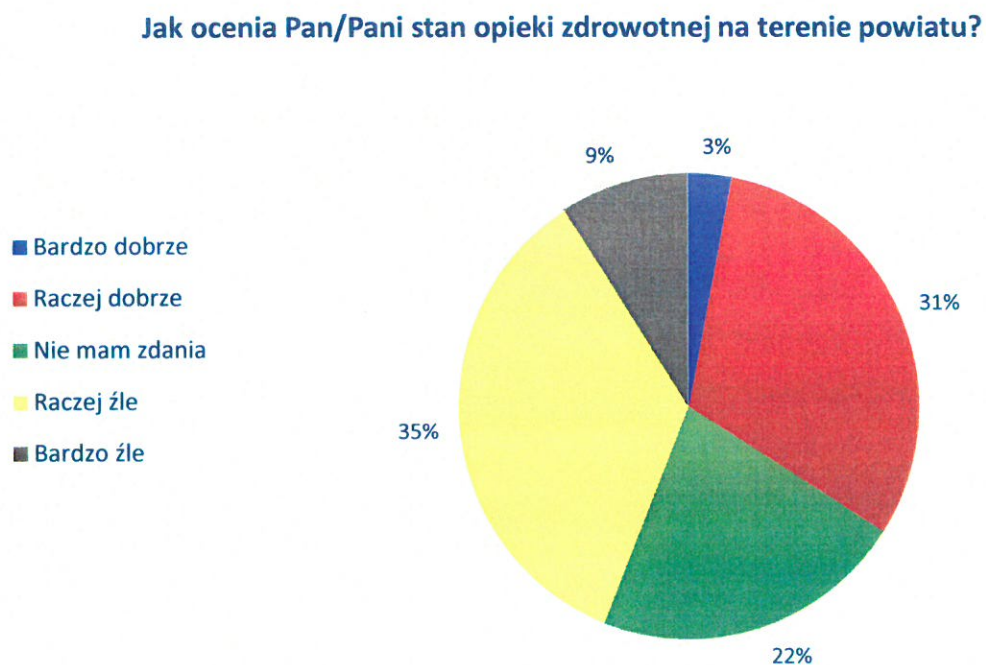
Zdaniem ponad połowy (53%) badanych sytuacja seniorów w powiecie jest dobra, a 11% zła. Pozostałe 36% nie ma opinii na ten temat.

Wykres 19. Sytuacja seniorów w powiecie

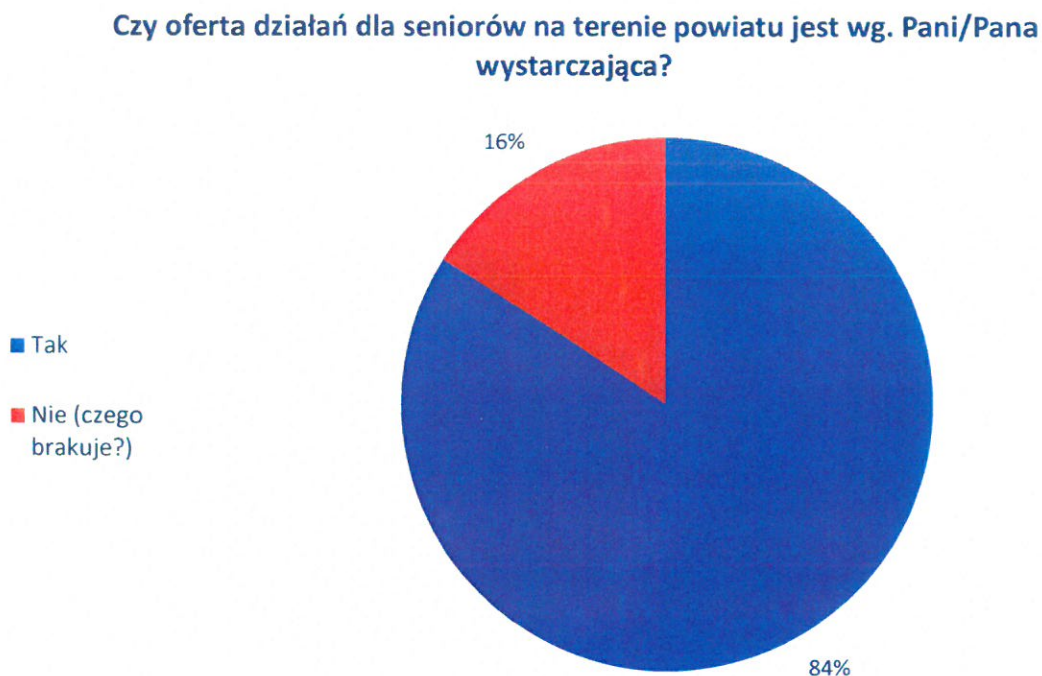
Pytanie o opiekę zdrowotną na terenie powiatu podzieliło ankietowanych. W opinii 35% opieka zdrowotna jest na raczej złym poziomie, a 31% ocenia, że na raczej dobrym, a 22% nie ma zdania na ten temat.

Wykres 20. Stan opieki zdrowotnej na terenie powiatu

Większość (84%) badanych jest zdania, że oferta działań dla seniorów w powiecie jest wystarczająca.

Wykres 21. Ocena oferty działań dla seniorów

W opinii 1/3 badanych (30%) osoby z niepełnosprawnością nie mogą znaleźć pracy na terenie powiatu z powodu braku stosownych ofert pracy. Natomiast 29% uważa przeciwnie.

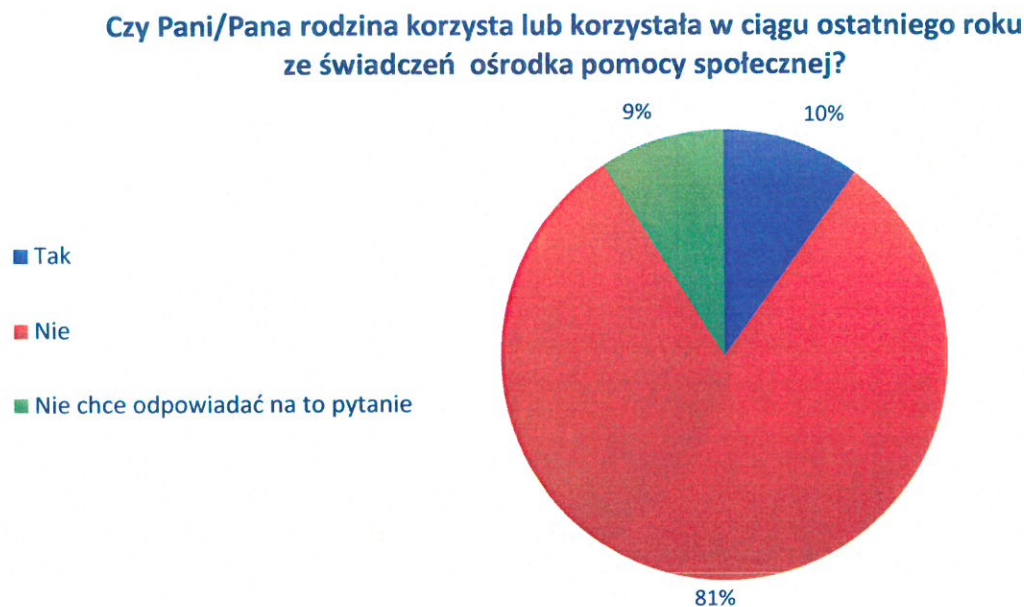
Wykres 22. Praca dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu

II 7. PRACA I ŹRÓDŁA UTRZYMANIA

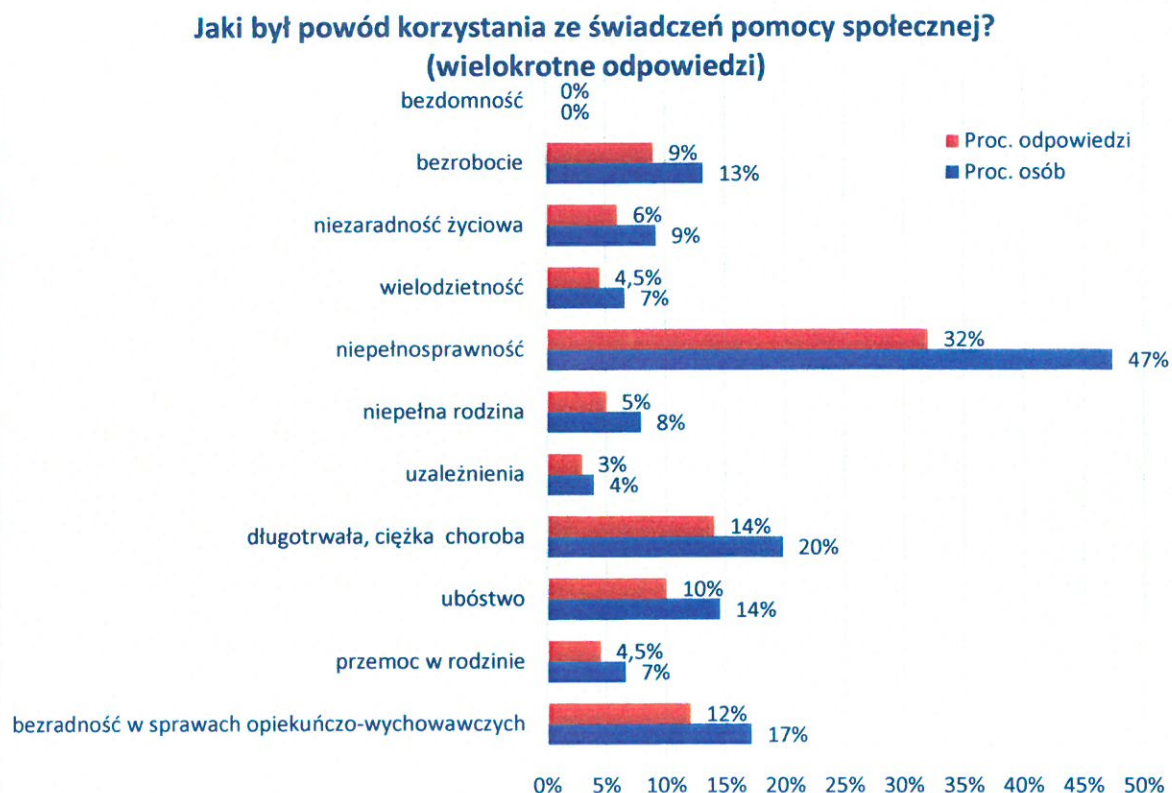
Przeważająca większość (81%) ankietowanych deklaruje, że nie korzysta ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej.

Wykres 23. Korzystanie ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej

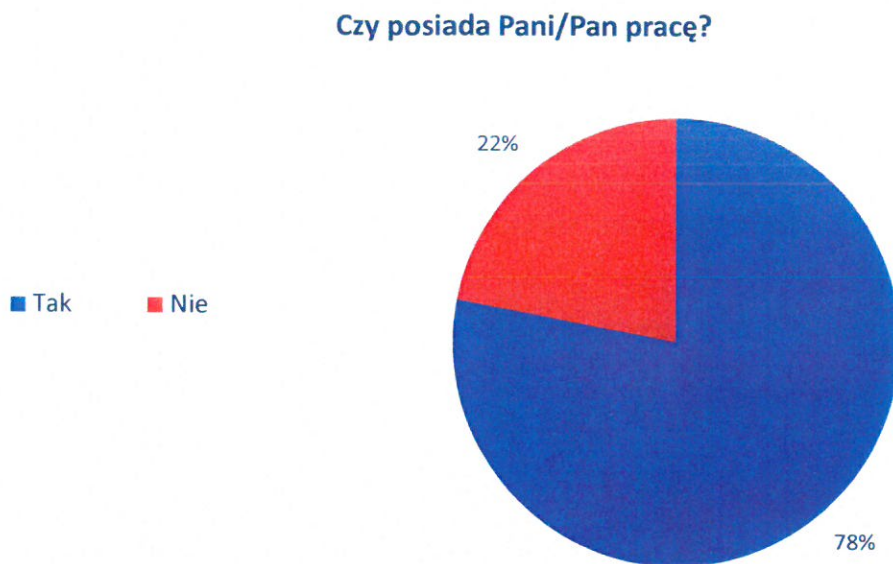
W poprzednim pytaniu 10% badanych podała, że korzysta ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej. W świetle odpowiedzi głównym powodem jest niepełnosprawność (47% ankietowanych).

Wykres 24. Powód korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

Spośród badanych, 78% deklaruje, że posiada pracę.

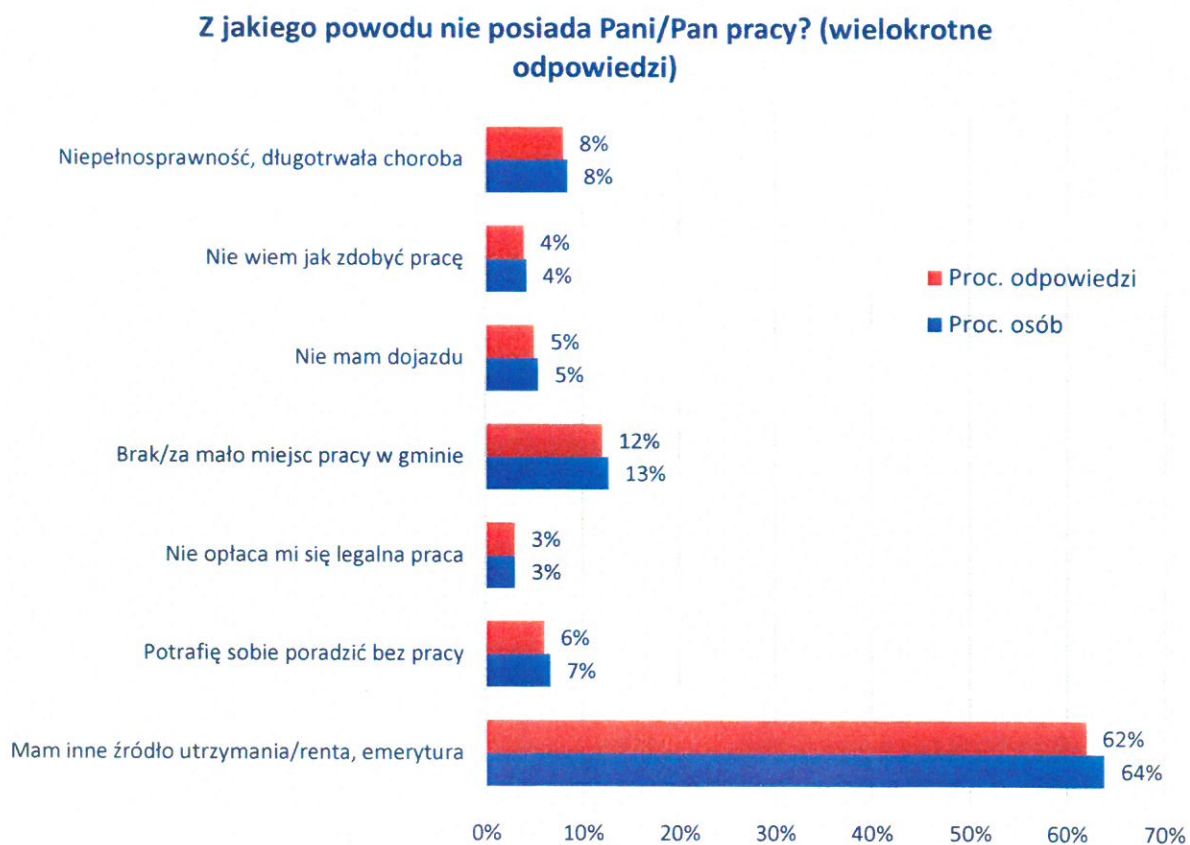
Wykres 25. Bezrobocie wśród mieszkańców powiatu

Ta część ankietowanych, która nie posiada pracy, najczęściej jako źródło utrzymania wskazuje na pobieranie renty lub emerytury (64% osób).

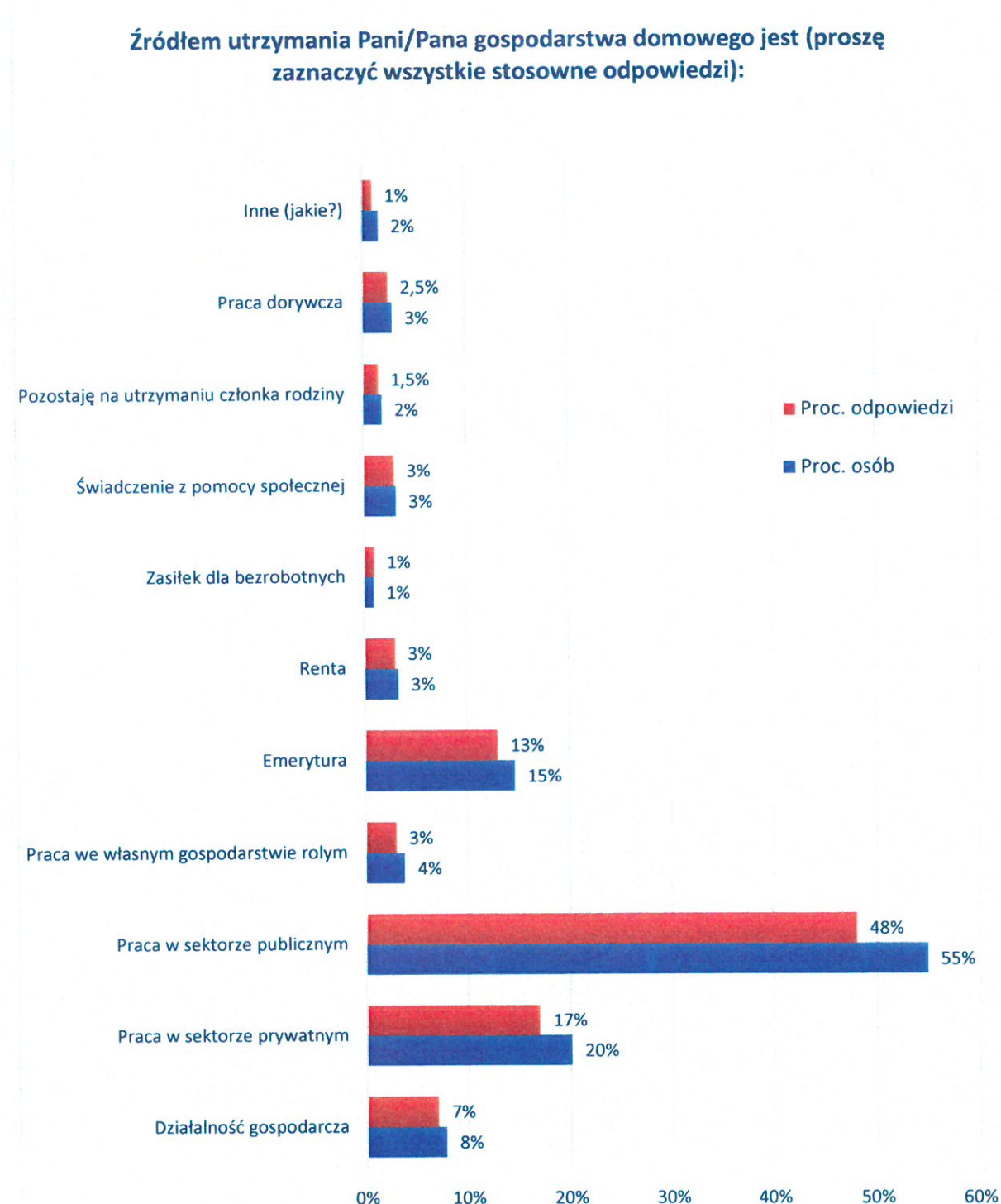
Najmniej respondentów (3%) przyznało, że nie opłaca im się legalna praca.

Wykres 26. Przyczyny bezrobocia wśród mieszkańców powiatu

Badani mieszkańcy czerpią dochody z bardzo różnych źródeł, co widać po udzielonych przez nich odpowiedziach. W tym na pierwszy plan zdecydowanie wybija się dochód z pracy w sektorze publicznym (55% osób).

Wykres 27. Źródła utrzymania gospodarstwa domowego

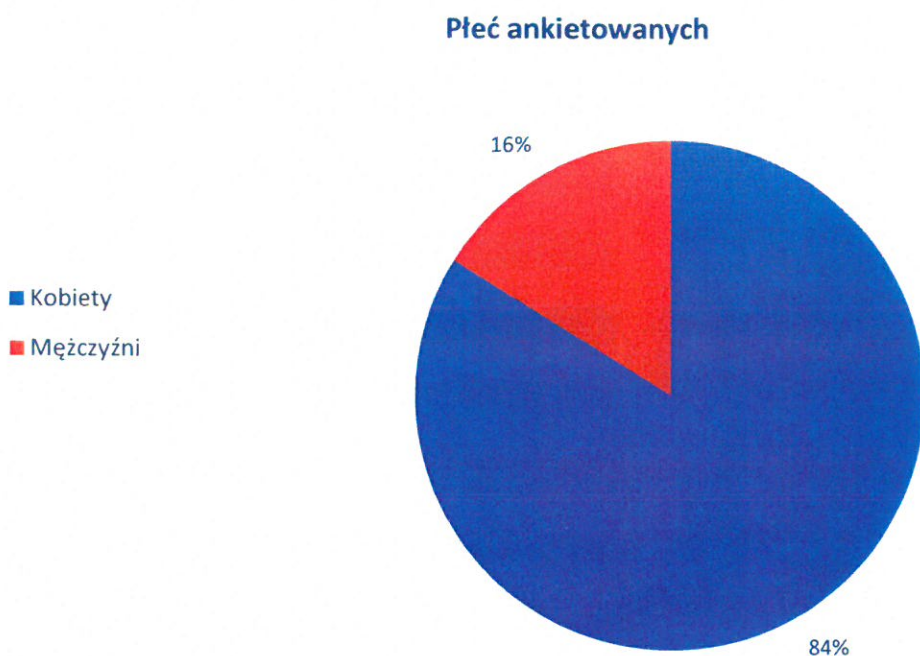
III PRACOWNICY INSTYTUCJI POMOCY SPOŁECZNEJ

III 1. GRUPA BADANA

W badaniu wzięło udział 789 osób zatrudnionych w różnych instytucjach systemu pomocy społecznej na terenie powiatu ostrowieckiego.

W grupie badanej przeważają kobiety (84%).

Wykres 28. Płeć badanych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w powiecie ostrowieckiego

III 2. PROBLEMY SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Zdaniem badanych pracowników pomocy społecznej najbardziej istotny problem w środowisku lokalnym stanowią **długotrwałe choroby** – 30% oceniło je za problem bardzo istotny, a 43% jako raczej istotny, co daje łącznie 73%.

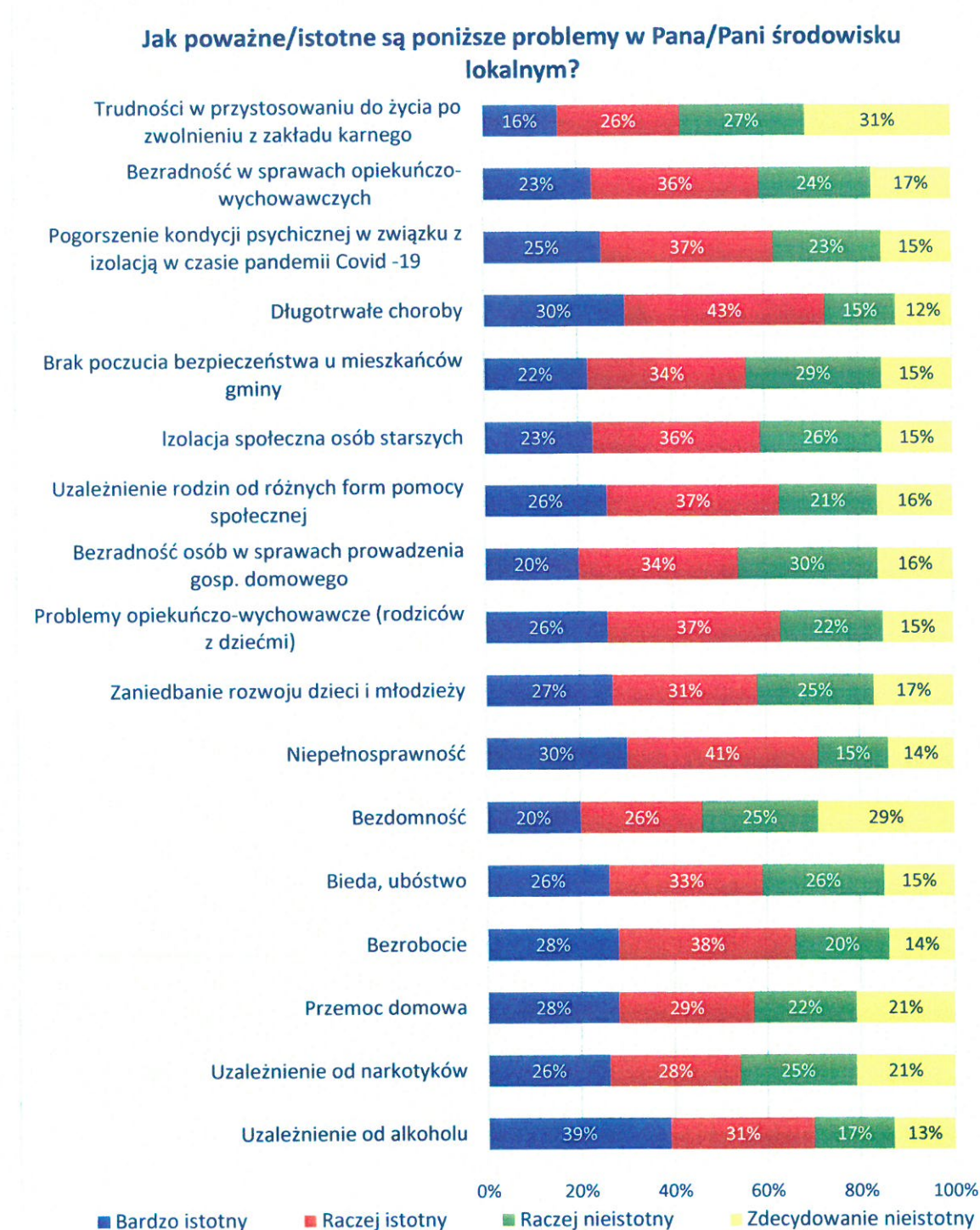
W niewiele mniejszym stopniu ankietowani sygnalizują problem **niepełnosprawności** – 30% oceniło je za problem bardzo istotny, a 41% jako raczej istotny, co daje łącznie 71%.

Natomiast za najmniej istotny (aczkolwiek i tak w wysokim stopniu obecny) problem respondenci uznali **bezdomność** – łącznie 46% ocenia to zjawisko za problem bardzo lub raczej istotny. Jest to zarazem jedna odpowiedź, która uzyskała mniej, niż połowę tego rodzaju wskazań.

Jak widać z porównania odpowiedzi badanej kadry pomocy społecznej i dorosłych mieszkańców, ich opinie nie odbiegają daleko od siebie.

Przypomnijmy, że również dorośli mieszkańcy jako główny problem mieszkańcy ocenili na równi długotrwałe choroby (łącznie 70%), z tym że na równi z uzależnieniem od alkoholu (70%). Z drugiej strony za najmniej istotny problem w środowisku lokalnym dorośli badani także uznali bezdomność (47%).

Wykres 29. Istotne problemy w środowisku lokalnym wg pracowników OPS

Na pytanie o propozycje wsparcia dla mieszkańców powiatu, badani pracownicy udzielili bardzo zróżnicowanych odpowiedzi, z których jednak żadna nie wybija się na pierwszy plan. Dla lepszego zaprezentowania pozyskanych odpowiedzi posłużono się formą poniższej tabeli.

Sugestie działań najczęściej dotyczą wsparcia psychologicznego oraz w znalezieniu pracy.

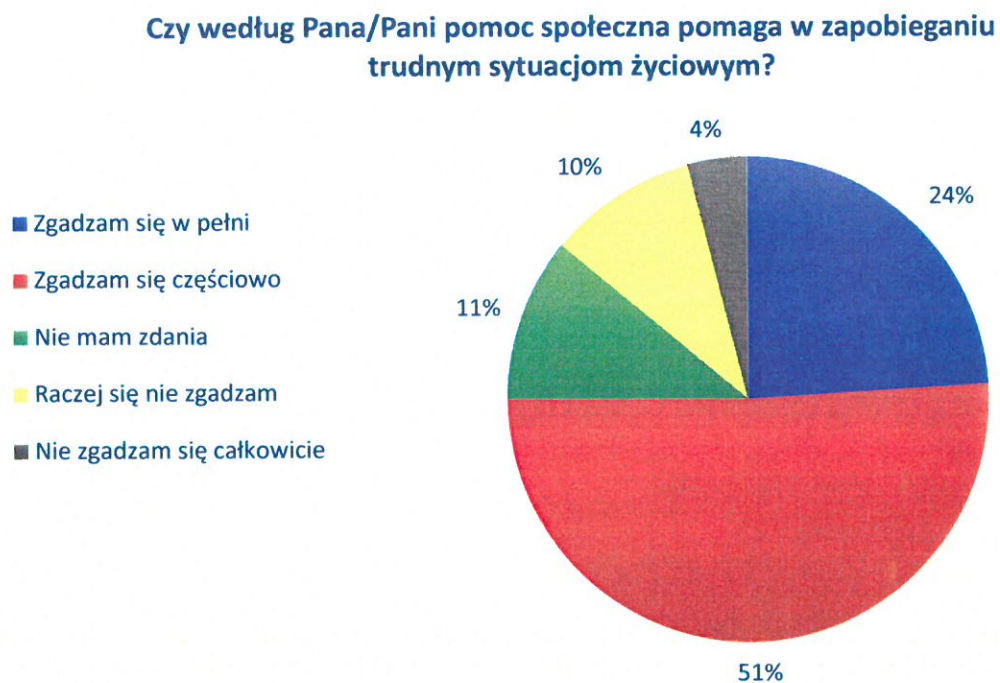
Tabela 1. Propozycje wsparcia dla mieszkańców powiatu

Odpowiedź	%
brak odpowiedzi	14,45%
x	11,28%
praca	7,98%
...	6,97%
brak zdania	4,31%
psycholog	3,42%
psychologiczne	3,04%
opieka zdrowotna	2,15%
finansowe	1,77%
brak odpowiedzi	1,77%
..	1,39%
....	1,27%
pomoc w znalezieniu pracy	1,27%
wsparcie psychologiczne	1,01%
zdrowotne	1,01%
opieka medyczna	0,76%
opieka zdrowotna	0,76%
profilaktyka uzależnień	0,63%
brak	0,63%
walka z bezrobociem	0,63%
uzależnienia	0,51%
psychiczna	0,38%
Wsparcie psychologiczne dla rodzin, otwarta konsultacja z terapeutą uzależnień	0,38%
wsparcie psychologiczne dla rodzin	0,38%
finansowe i psychologiczne	0,38%
Pomoc w postaci bezpłatnych porad psychologicznych i terapeutów od uzależnień	0,38%
wsparcie osób w radzeniu sobie z problemami, a nie wyręczanie ich	0,25%
bezrobocie	0,25%
poprawa jakości życia	0,25%
psychiatria	0,25%
integracja społeczna	0,25%
pomoc psychologiczna	0,25%
wsparcie osób starszych	0,25%
służba zdrowia	0,25%
.....	0,25%

ochrona zdrowia	0,25%
praca dla bezrobotnych	0,25%
psychologiczna	0,25%
opieka medyczna, całodobowa apteka	0,25%
emocjonalne	0,25%
wsparcie opiekuńcze i emocjonalne	0,25%
nie wiem	0,25%
komunikacja, dostęp do służby zdrowia	0,25%
zwiększenie miejsc pracy	0,25%
Nowe miejsca pracy	0,25%
wszystkie	0,25%

Ponad połowa (51%) badanych częściowo zgadza się z opinią, że instytucje pomocy społecznej mają wpływ na zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym, a 24% zgadza się z tym w pełni. Łącznie 14% badanych zaprzecza, a pozostałe 11% nie ma zdania.

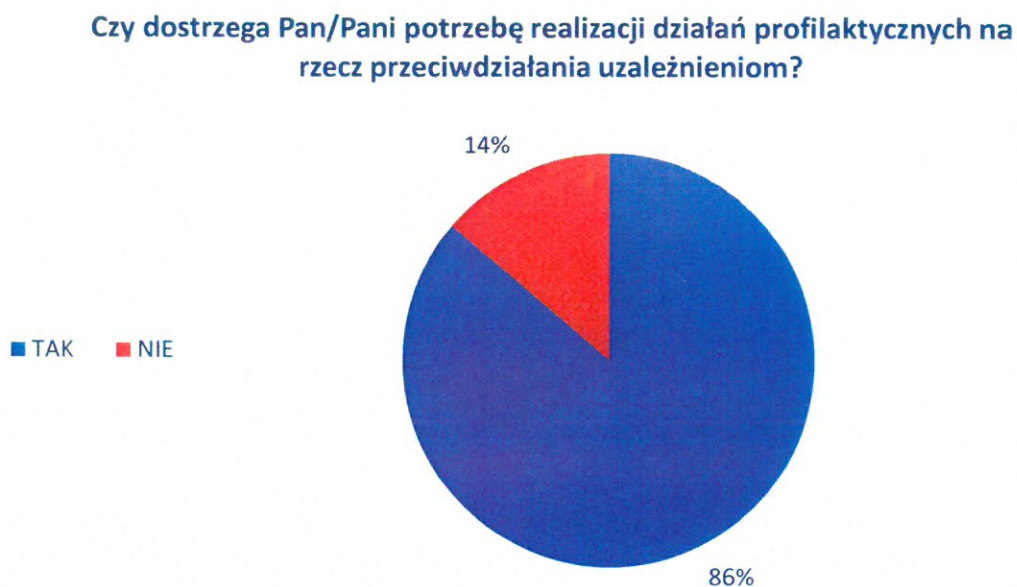
Wykres 30. Opinia na temat wpływu pomocy społecznej na zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym

III 3. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

W opinii 86% badanych jest potrzeba realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Wykres 31. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

Za najbardziej potrzebne działanie profilaktyczne respondenci ocenili wsparcie psychologiczne dla rodzin (42%). W drugiej kolejności są to otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (23%), a w trzeciej warsztaty profilaktyczne dla uczniów (20%).

Wykres 32. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne

III 4. USŁUGI SPOŁECZNE

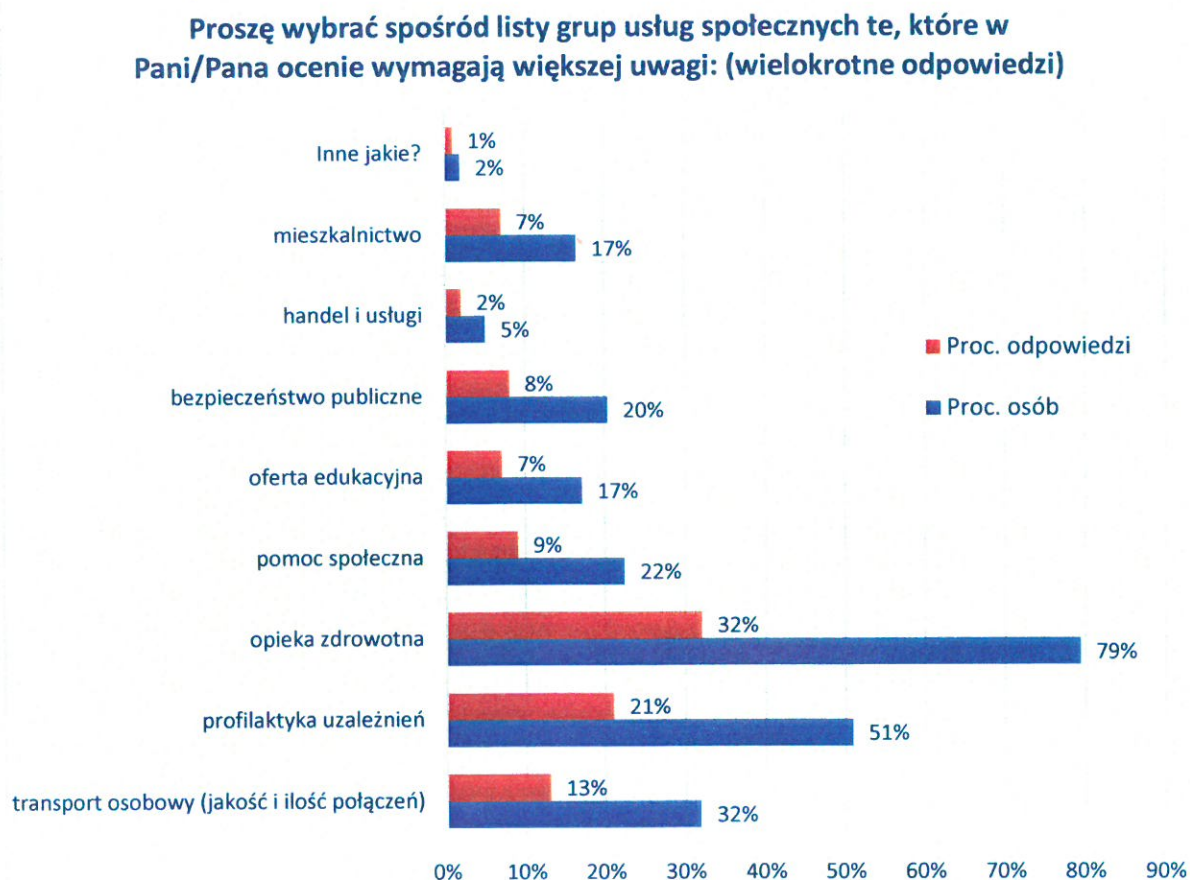
Większość badanych (55%) jest zdania, że większość potrzeb w sektorze życia społecznego nie jest w powiecie zaspokajana.

Wykres 33. Opinia o tym czy większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w powiecie zaspokajana

Zdaniem największej grupy badanych (79%) największej poprawy wymaga stan opieki zdrowotnej. Koresponduje to z najczęstszą odpowiedzią udzieloną przez badanych pełnoletnich mieszkańców.

Wykres 34. Usługi społeczne wymagające większej uwagi władz powiatowych

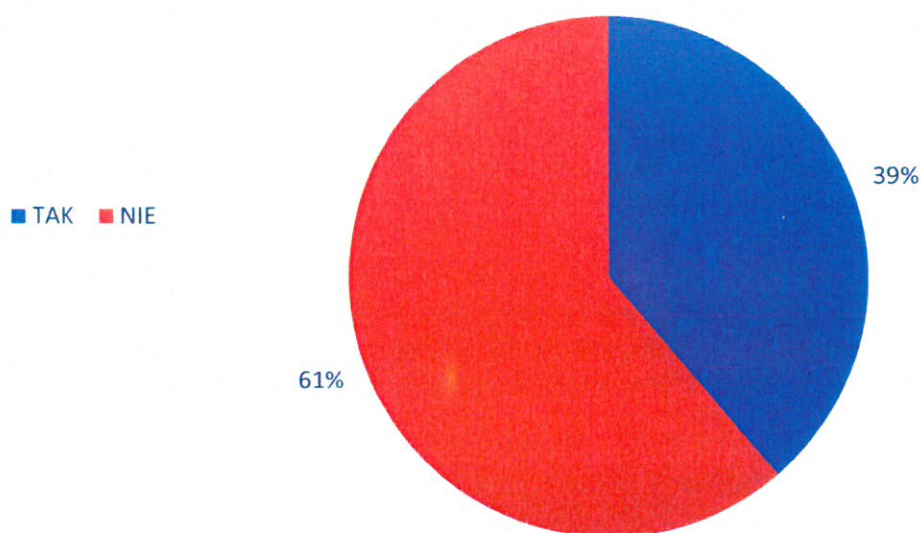

III 5. WYPALENIE ZAWODOWE

Większość badanych (61%) deklaruje, że nie jest wypalona zawodowo. Pozostałe 39% twierdzi przeciwnie.

Wykres 35. Poczucie wypalenia zawodowego

Czy odczuwa Pani/Pan wypalenie zawodowe?

IV PODSUMOWANIE

IV 1. DOROŚLI MIESZKAŃCY

- Jako **główny problem** mieszkańcy ocenili na równi **długotrwałe choroby** (tak twierdzi łącznie 70% z nich, w tym 28% uważa to za problem bardzo istotny, a 42% za raczej istotny) oraz **uzależnienie od alkoholu** (również zdaniem 70%, w tym 30% uważa to za problem bardzo istotny, a 40% za raczej istotny). Na drugim miejscu znalazło się bezrobocie – zdaniem 28% ankietowanych to problem bardzo istotny, a 38% raczej istotny, co daje w sumie 66%.
- Mieszkańcy **bardzo pozytywnie oceniają swój sytuację materialną i mieszkaniową**. Jako dobrą lub wręcz bardzo dobrą ocenia sytuację materialną gospodarstwa domowego łącznie 62% badanych, a sytuację mieszkaniową łącznie 76%.
- Mieszkańcy w przeważającej większości (87%) **są przekonani o potrzebie realizowania działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom**. Natomiast najwięcej z nich sygnalizuje potrzebę zapewnienia wsparcia psychologicznego dla rodzin (42%), otwartych konsultacji z terapeutą uzależnień (21%) oraz warsztatów profilaktycznych dla uczniów (17%).
- **Ponad połowa (54%) ankietowanych podaje, że nie zna nikogo, kto doświadcza przemocy domowej**. Natomiast 18% zna takie osoby, a pozostałe 28% nie jest pewna, ale ma takie podejrzenia. Nieznaczenie ponad połowa (51%) badanych podaje, że nie zna miejsc, w których może uzyskać pomoc osoba doświadczająca przemocy odmowej.
- **Badani dorośli mieszkańcy deklarują w zdecydowanej większości postawy wychowawcze wolne od stosowania przemocy** (np. 82% nie akceptuje klapsów jako metody wychowawczej,

a 91% odrzuca pogląd, że „kary fizyczne hartują dziecko i pomagają mu lepiej radzić sobie w przyszłości”).

- Największa część mieszkańców (43%) **ocenia jako przeciętną współpracę w zakresie rozwiązywania problemów społecznych** pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi. Zdaniem 36% ta współpraca układa się dobrze lub bardzo dobrze, a 8% źle. Pozostałe 13% nie ma zdania na ten temat.
- **Udział w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych** organizowanych na terenie powiatu jest popularny – 68% mieszkańców deklaruje, że w nich uczestniczy.
- Większość ankietowanych (59%) ocenia, że **większość potrzeb w sektorze życia społecznego w powiecie jest zaspokajana**, co oznacza, że w pewnych obszarach pozostaje jeszcze dużo do poprawy – pozostałe 41% badanych uważa, że nie wszystkie takie potrzeby są prawidłowo zaspokajane przez władze samorządowe. Spośród usług społecznych, które zdaniem mieszkańców wymagają większej uwagi władz powiatowych, na pierwszy plan zdecydowanie wybija się **poprawa stanu ochrony zdrowia** (na to wskazuje 33% udzielonych odpowiedzi i 78% ogółu respondentów). Pytanie dotyczące bezpośrednio oceny stanu opieki zdrowotnej na terenie powiatu podzieliło ankietowanych. W opinii 35% opieka zdrowotna jest na raczej złym poziomie, a 31% ocenia, że na raczej dobrym, a 22% nie ma zdania na ten temat.
- Większość ankietowanych uważa, że **sytuacja seniorów w powiecie jest dobra** (53%), a **oferta działań dla seniorów w powiecie jest wystarczająca** (84%).
- W opinii 1/3 badanych (30%) **osoby z niepełnosprawnością nie mogą znaleźć pracy** na terenie powiatu z powodu braku stosownych ofert pracy. Natomiast 29% uważa przeciwnie.

IV 2. PRACOWNICY INSTYTUCJI POMOCY SPOŁECZNEJ

- **Najbardziej istotny problem** w środowisku lokalnym stanowią **długotrwałe choroby** – 30% oceniło je za problem bardzo istotny, a 43% jako raczej istotny, co daje łącznie 73%. W niewiele mniejszym stopniu ankietowani sygnalizują problem **niepełnosprawności** – 30% oceniło je za problem bardzo istotny, a 41% jako raczej istotny, co daje łącznie 71%. Zestawienie ze sobą odpowiedzi badanej kadry pomocy społecznej i dorosłych mieszkańców wskazuje na bardzo dużą zbieżność opinii w tym temacie.
- W opinii 86% badanych **jest potrzeba realizacji działań profilaktycznych** na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom. Za najbardziej potrzebne działanie profilaktyczne respondenci ocenili wsparcie psychologiczne dla rodzin (42%). W drugiej kolejności są to otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień (23%), a w trzeciej warsztaty profilaktyczne dla uczniów (20%). Również w tym zakresie opinie obu grup respondentów są bardzo zbliżone do siebie.
- Większość badanych (55%) jest zdania, że **większość potrzeb w sektorze życia społecznego nie jest w powiecie zaspokajana**. Zdaniem największej grupy badanych (79%) największej poprawy wymaga stan opieki zdrowotnej.
- Ponad połowa (51%) badanych częściowo zgadza się z opinią, że **instytucje pomocy społecznej mają wpływ na zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym**, a 24% zgadza się z tym w pełni. Łącznie 14% badanych zaprzecza, a pozostałe 11% nie ma zdania.
- Tak wysokie wskazania korespondują z ogólnym zadowoleniem z pracy większości badanych - 61%) deklaruje bowiem, że **nie czuje się wypalona zawodowo**. Pozostałe 39% twierdzi przeciwnie.

V REKOMENDOWANE DZIAŁANIA

W świetle uzyskanych odpowiedzi jest rekomendowane, aby:

- kontynuować i zintensyfikować działania profilaktyczne oraz zaradcze w kierunku zapobiegania rozwijaniu się i utrwalaniu uzależnień, w tym zwłaszcza alkoholowych, jak również zjawiska picia alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy. W miarę możliwości należy zrealizować te formy działań profilaktycznych, które najczęściej wskazali ankietowani mieszkańcy oraz pracownicy kadry pomocy społecznej, czyli: wsparcie psychologiczne dla rodzin, warsztaty profilaktyczne dla uczniów i otwarte konsultacje z terapeutą uzależnień.
- inicjować współpracę pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień.
- poczynić intensywne starania w celu poprawy kondycji usług z zakresu ochrony zdrowia na terenie powiatu. Celowi temu powinno przysłużyć się rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie ochrony zdrowia oraz podnoszenie kompetencji kadr medycznych i innych specjalistów uczestniczących w realizacji działań profilaktycznych na rzecz opieki medycznej.
- w dalszym ciągu dbać o zapewnienie warunków odpowiednich do integracji społecznej mieszkańców i aktywnego spędzania czasu wolnego. Korzystając z silnej podstawy w postaci więzów sąsiedzkich, jest rekomendowane, aby promować w społeczności lokalnej ideę wolontariatu oraz samopomocy sąsiedzkiej, zwłaszcza w celu pomocy samotnym seniorom oraz osobom i rodzinom w trudnej sytuacji materialno-bytowej.
- kontynuować działania w zakresie profilaktyki i pomocy na rzecz osób uwięzionych w przemoc domową. Należy przy tym podejmować działania zwiększające zasób wiedzy i wrażliwości społecznej w zakresie rozpoznawania oraz reagowania na zjawisko przemocy domowej.
- prowadzić działania w kierunku rozwoju sektora pozarządowego, jako silnego partnera władz samorządowych, jak również w celu rozwoju i utrwalenia postaw partycypacji społecznej mieszkańców.
- poprawić stan opieki zdrowotnej na terenie powiatu.
- zapewnić personelowi realizującemu zadania w zakresie polityki społecznej możliwość wzmacniania swoich kompetencji oraz zapobiegania wypaleniu zawodowemu. Istotne przed przeprowadzeniem szkoleń oraz superwizji jest przekazanie grupom, które mają być nimi objęte krótkich ankiet mających na celu zbadanie ich potrzeb szkoleniowych.
- kontynuować i stale ubogacać ofertę działań skierowanych do seniorów. W tym należy nadal zapewniać seniorom warunki do udziału w życiu społecznym oraz zawodowym, m.in. poprzez udzielanie wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej. Należy nadal rozwijać ofertę spędzania czasu wolnego kierowaną do osób starszych.
- wzmocnić działania w kierunku wspierania i aktywizowania zawodowego oraz społecznego osób z niepełnosprawnością. Wsparcie nie powinno ograniczać się do zapewnienia oferty pomocy finansowej, rzeczowej i medyczno-opiekuńczej, ale również obejmować działania promujące zatrudnianie osób niepełnosprawnych, w tym w warunkach pracy chronionej.

Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowcu Świętokrzyskim
mgr Joanna Pikus

SPIS WYKRESÓW I TABEL

Wykres 1. Płeć ankietowanych dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego.....	4
Wykres 2. Miejsce zamieszkania dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego.....	4
Wykres 3. Wykształcenie dorosłych mieszkańców powiatu ostrowieckiego	5
Wykres 4. Istotne problemy w środowisku lokalnym.....	6
Wykres 5. Ocena swojej sytuacji materialnej i mieszkaniowej	7
Wykres 6. Relacje z sąsiadami	7
Wykres 7. Powszechność uzależnień w środowisku lokalnym	8
Wykres 8. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom	8
Wykres 9. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne przeciwko uzależnieniom	9
Wykres 10. Znajomość osób doświadczających przemocy domowej.....	9
Wykres 11. Znajomość miejsc, w których może uzyskać pomoc ofiara przemocy.....	10
Wykres 12. Przekonania mieszkańców na temat przemocy domowej	11
Wykres 13. Przekonania mieszkańców na temat wychowywania dzieci.....	12
Wykres 14. Współpraca w zakresie rozwiązywania problemów społecznych pomiędzy władzami samorządowymi a organizacjami pozarządowymi i kościelnymi.....	13
Wykres 15. Uczestnictwo w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych organizowanych na terenie powiatu.....	13
Wykres 16. Przyczyna nieuczestniczenia w wydarzeniach kulturalno-integracyjnych.....	14
Wykres 17. Zaspokajanie większości potrzeb w sektorze życia społecznego w powiecie	14
Wykres 18. Lista usług społecznych, które wymagają większej uwagi władz powiatowych	15
Wykres 19. Sytuacja seniorów w powiecie	16
Wykres 20. Stan opieki zdrowotnej na terenie powiatu	16
Wykres 21. Ocena oferty działań dla seniorów.....	17
Wykres 22. Praca dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu	17
Wykres 23. Korzystanie ze świadczeń ośrodka pomocy społecznej	18
Wykres 24. Powód korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.....	18
Wykres 25. Bezrobocie wśród mieszkańców powiatu.....	19
Wykres 26. Przyczyny bezrobocia wśród mieszkańców powiatu	19
Wykres 27. Źródła utrzymania gospodarstwa domowego	20
Wykres 28. Płeć badanych pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w powiecie ostrowieckiego	21
Wykres 29. Istotne problemy w środowisku lokalnym wg pracowników OPS	22
Wykres 30. Opinia na temat wpływu pomocy społecznej na zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym.....	24
Wykres 31. Ocena potrzeby realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.....	25
Wykres 32. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne	25
Wykres 33. Opinia o tym czy większość potrzeb w sektorze życia społecznego jest w powiecie zaspokajana	26
Wykres 34. Usługi społeczne wymagające większej uwagi władz powiatowych.....	26
Wykres 35. Poczucie wypalenia zawodowego	27
 Tabela 1. Propozycje wsparcia dla mieszkańców powiatu	 23